

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

344 פ"ק פ"ק תפואה תש"ס סנה ח' ט"ו 344
לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482
ניתן לקבל את העלון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: כח האמונה

כותב מר בשעה קשה זו, כך ברחובה של עיר? התשובה שקיבל הותירה אותו המום לגמרי: "אני כותב כתובה". הרי שנו חכמים שאסור לו לאדם לשהות עם אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה, ומרגע שבית נשרף ובו הכתובה, הריני מחוייב לדאוג לכתובה ללא דיחוי [עי' בבא קמא (פ"ט): "רבי מאיר היא, דאמר אסור לו לאדם שישאה את אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה, וטעמא מאי כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה". וכך נפסק בשו"ע (אה"ע סימן ס"ו, סעיף ג'). וכיום בהרבה מן המועצות הדתיות תקנו, לכתוב את הכתובה בשני עותקים, עותק אחד נשאר ברשות הכלה, והעותק האחר מופקד בידי המועצה הדתית. וזה כדי שאם הכתובה שנשארה אצל הכלה או הוריה תאבד, לא יצטרכו החתן והכלה לפרוש זה מזה עד לכתובת שטר כתובה חדש, אלא יוכלו להמשיך ולחיות ביחד על סמך הכתובה המופקדת במועצה הדתית ולא ניכנס עתה לפן ההלכתי שבדבר אם הבעיה של שטר כפול, וכו'. אולם דעתו של חכם בן ציון אבא שאול ע"ה היתה שאי אפשר להתיר לאשה לשהות עם בעלה על סמך העתק הכתובה. כך כתב בספר אור לציון (כתובות ח"א סי' קכא ענף א אות ו עמ' שעד): "ואם נאבדה כתובתה אסור להשהותה שעה אחת בלא שיכתוב לה כתובתה חדשה, ולא מהני העתק הכתובה שמניחים בבית דין דהרי אינה יכולה לתבוע אותו על סמך העתק זה, כי יכול לומר פרעתי ונטלתי את הכתובה שהיתה אצל האשה ולא נטלתי את העתק שנמצא בבית דין וכיון שיכול לומר פרעתי אין מועיל אותו העתק כלום".

לעומת זאת הרב בר שלום בספר משפט הכתובה הביא סברא בשם מרן הגר"ע יוסף זצ"ל, שבזמן הזה יש להקל בכלל בכתובה, כיון שבית הדין בימינו דואג ושומר את זכויות האשה גם בלא התחייבויות שבכתובה, ולכן אפשר לשהות עימה בלא כתובה].

מה שמטריד יהודי של תורה באחד הרגעים הטראומתיים בחייו. ביתו נשרף. אין לו מושג היכן הוא ילך ללון בשעות הקרובות. הספרייה התורנית הענקית שלו נשרפה לחלוטין; חידושי תורתו עליהם עמל שנים, עלו בעשן סמך – אך מחשבתו של הגאון הזה נמצאת במקום אחר לגמרי. אותו מעניין דבר אחד ויחיד: מה מבקש ממני בורא עולם בשעה זו? מה מתבקש ממני עתה לפעול לאחר שמילטתי את נפשי מן הסכנה? איזה סעיף בשלחן-ערוך נוגע אליי ברגע זה שאני מחוייב על פיו כיהודי? ראשית חכמה יראת ה'. כך נוהג יהודי ירא שמים.

האדמו"ר הזקן מגור בעל אמרי אמת זתע"א, מביא בשם המגיד מקאזניץ על הפסוק בתהילים (י"א, ד) "עפעפיו יבחנו בני אדם". כי העפעפיים מכסים את העינים וזה מורה על זמנים שאין רואים את ההשגחה הפרטית, ויש הסתר פנים ואז היא שעת המבחן, באם אדם גם בזמנים אלו קשור לבוראו, כי בעת שרואים עין בעין השגחתו יתברך עלינו, הכל מאמינים בו, אך כאמור בעת הסתר פנים בעת שהעפעפיים סוגרים את העינים היא העת אשר בה "יבחנו בני אדם".

אחד סיפר שהוא נסע לעיר עכו, נסיעה של כמה שעות בציווי אביו לבקר את הדודה הזקנה. זמן רב היטלטל בדרכים, הדלק עלה סכום נכבד, עתה - כבר הגיע ליעד, עליו רק לחפש חניה, אך הוא מתקשה למצוא... בלית ברירה, הוא מתחיל לחשב כי שעת הערב הגיעה, וכנראה הפקחים כבר אינם. בנוסף, יש לו מקום לחנות

"ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על-און העדת את כל-אשר אצנה אותך אל-בני ישראל..."
הקב"ה ייוועד עם משה מעל הכפרת מבין שני הכרבים...
מה היו שתי הדמויות של הכרובים?

תשובת הגמרא במסכת סוכה (ה:): ומאי כרוב? א"ר אבהו: כרביא, שכן בבבל קורין לינוקא רביא.

למה אמר הקב"ה, למשה רבינו לעשות דמויות של כרובים, כצורת תינוק?

הכרובים דמות תינוק היה להם, כי הכרובים הוא מקום השראת השכינה, איך אדם זוכה להיות דבוק בשכינה הקדושה? רק על ידי פני תינוק, היינו שמתנהג כתינוק שאינו מבין דבר וסומך רק על הוריו, כך האדם צריך להיות סומך רק על הקב"ה.

בספר מלכים (ב' פרק ה') יש את הסיפור המפורסם עם נעמן שהצטרע והלך לאלישע הנביא שאמר לו לטבול שבע פעמים בירדן ובסופו של דבר הוא התרפא. אבל יש נקודה מדהימה בתחילת הפרק שלא הרבה שמים לה לב, הפרק פותח שצבא ארם לקח בשבי ילדה קטנה מארץ ישראל ואף שבפסוק כתוב נערה, ואמרת הגמרא בחולין (ה.), ש"נערה" מורה רק על מוצאה מהעיר "נעורין" אבל היא היתה ילדה. והיא נלקחה בשבי והיא הושמה משרתת לנעמן שר צבא ארם. באותו זמן הצטרע נעמן והילדה מציעה לגבירתה, שיש נביא בשומרון בשם אלישע שיכול לרפאות את נעמן. ולכן היא מציעה לנעמן שילך לנביא שירפא אותו.

בואו ננסה לחשוב מה היתה הרגשתה של אותה ילדה באותה תקופה? הרי נתקו אותה ממשפחתה שלה מאבא ואמא שלה, מאחיה ואחיותיה, והיא נמצאת במדינה זרה, שפחה של איזה גויה מרשעת. ובכל זאת היא מתעניינת במחלתו של האדון שלה ומציעה לו פתרון שילך לנביא. מדוע היא עושה זאת? אומר המגן אברהם בפירוש זית רענן על הילקוט פרשת פינחס, "שידעו שיש אלקים בישראל". על אף שהיא היתה במצב נורא ואיום, מה מעניין אותה? שידעו שיש אלקים בישראל.

וננסה לחשוב, איזה סיכון היא לקחה על עצמה, הרי אם לא היה מתרפא נעמן על ידי הנביא היא היתה משלמת על כך בחייה. אבל היא בעוז ובביטחון הצהירה על כך והאמינה בכך.

לפני עשר שנים פרצה שריפה בבנין ברחוב אבטליון 5 בבני ברק, כל הבנין כולו נשרף, אנשים ברחו מהדירות עם הפיזמות, כל הבית שלהם נשרף. והנה עם כל ההמולה שהיה שם, רואים יהודי גם הוא עם פיזמה גם הוא ברח מהלהבות יושב על הגדר וכותב, מה יש לו לכתוב?

האיש אינו אחר מאשר ראש ישיבת טשעבין, הגאון רבי אברהם גנחובסקי זצ"ל. מה הוא כותב שם, בעוד ביתו עולה באש? אולי משחזר הגאון פרטים שביקש לשמר; אולי מעלה הוא את הגיגיו הרהוריו על מה עשה ה' ככה, ששפך חמתו על עצים ואבנים. אט-אט מתקרב השכן אל הגאון ותמה: "אם מותר לי לשאול, מה

כשרוב הרכב חונה כחוק, ורק מיעוטו על האדום לבן? 'נו, הלא צריך להגיע לכאן פקח חרוץ ומגויז במיוחד כדי שהעניין יעלה לי בדו"ח' - הוא מסכם, וכשה'נעשית לו כהיתר' הופך למושלם - הוא מדומם מנוע ועולה לבית הדודה.

שעה ארוכה ישבו ושוחחו בנעימות, על הילדים והנכדים, התחביבים והזכרונות, הנוסטלגיות והתוכניות לעתיד. הדודה זכרה אותו היטב, וגם התרגשה מאוד מביקורו הפתאומי. אך כשהוא יורד לרכב, שוד ושבר - הפתעה לא נעימה המתינה לו על השמשה הקדמית...

מסתבר שבעכו פקחי החניה חרוצים במלאכתם, חרוצים מדי... למרות שהיתה זו שעת ערב - הם עדיין בעבודה, למרות שהסביבה שקטה - הם עדיין מתרוצצים, ולמרות שרוב הרכב חונה כחוק - הפקח חד העין הבחין גם הבחין בחריגה על האדום-לבן, והותיר דו"ח חניה על סך 500 ש"ח, טבין ותקילין. הוא הנאשם, מס' הרכב שלו הוא המופיע בנידון, וחמש מאות השקלים - זה מה שייגרע מחשבון הבנק שלו, כל זאת בהנחה שישלם מיד, ללא ריביות והצמדות...

כמובן שזה גרם לו לתסכול, הן הקדיש את מיטב שעותיו למען מטרה נעלית, שילם לא מעט דלק ושעות עבודה, והחישוב שלו היה כמעט נכון - שלא אמור לקרות כלום. אז למה? למה נגזרה עליו הוצאה נוספת של 500 שקלים? סתם, על חניה שלא מפריעה לאיש, רק כי בדיוק היום הפקח היה חרוץ מדי!?

שבוע ימים חלף עבר. הוא כבר שילם את הדו"ח במועדו, כמעט ושכח מהעניין. ואז, ביום בהיר, הגיעה אליו מעטפה גדולה ונוצצת, עליה התנוסס לוגו של אחד ממשרדי עורכי הדין הגדולים בארץ... היה זה כתב תביעה מנומק להפליא. כתב התביעה מספר סיפור שלא היה ולא נברא, שבדה מלבו שותפו לשעבר השונא אותו מימים ימימה. הלה אינו פוסק מלפעול כנגדו, אבל אף פעם לא היה זה עד כדי כך...

הפעם זה היה מושלם: הלה ביים סיפור שלם, מורכב להפליא ומרושע לא פחות, בו 'מכבב' מיועדנו בתפקיד האכזר הגדול. הסיפור לוהט בעדויות, ב'מסמכים', ואפילו ב'תמונות', כשכולם מעלים מסקנה אחת - כי עליו לפצותו בסכום עתק, הואיל וגרם לו נזק אדיר...

מיועדנו קרא את כתב התביעה המלא, הוורידים בראשו עמדו להתפוצץ מזעם. הוא הסמיק כל כולו, נחרד לגלות לאיזו דיוטא תחתונה הידרדר שונאו - שהיה פעם שותפו. פשוט סיפור מצוץ מהאצבע, אבל הוא בנוי כל כך טוב, כה מבוסס, כה חזק. רבונו של עולם - איך יוצאים מזה? איך מסיימים את מסכת הרדיפות המיותרת הזו!?

בהחלטה של רגע הוא בודק שוב את התאריך, ואז - בת שחוק מסתמנת על שפתיו, הוא אפילו לא זקוק לעורך דין... די בו בדו"ח החניה ה'מרשיע' כדי לנפנף את התביעה ולהופכה לאבק פורח, ולקינוח - יבקש מעיריית עכו את התמונות המוכיחות כי רכבו חנה בעכו באותו יום ובאותה שעה... הוא אפילו לא טרח להגיב לעורך הדין, פשוט המתין בשלווה ליום המשפט.

כשהגיע הרגע הגדול, ולאחר שכתב התביעה הוקרא, הומחש והודגם, הוציא מיועדנו את הדו"ח והתמונות מכיסו, והפך את התביעה, ואיתה גם את התובע ועורך דינו - לחוכא ואיטולוא...

הוא יצא מבית המשפט כשידו על העליונה, שכן השופט גזר על התובע פיצויים מוגדלים על תביעת שווא, כשהוא קבוע בפסק הדין בנימת הומור: 'גם כשיבקש תובע להעליל על הנתבע, מתבקש ממנו לפחות לתפור את העלילה יפה למידותיו של הנתבע, ולא לביים סיפור שלא יכול היה להתרחש...'

ומיועדנו המאושר, לא נותר לו אלא לשפשף את עיניו בהודאה לבורא יתברך על השגחתו העליונה הצמודה, על הדו"ח שהפך אותו למאושר. בזמנו - זה היה מתסכל ומביך, עתה הוא מבין כי היתה לכך תוכנית ברורה ומוגדרת מראש, מסבב כל הסיבות שלח את פקחי עיריית עכו להיות חרוצים בערבו של יום, כדי להצילו מיד הקמים עליו להזיקו!

סיפור זה מלמדנו: פעמים רבות, כשמשוהו נתקע או מסתבך, אנו הופכים מתוסכלים ואובדי עצות, מבולבלים ונבוכים. בסופו של דבר יסתבר כי הכל לטובתנו, בורא עולם כיוון את התוכנית בצורה הטובה והנכונה ביותר!

חסיד ברסלב אחד היתה לו מרצדס אדומה, בסימן טוב הוא התארס והתחתן, אחרי החתונה אשתו אומרת לו, מה זה הרכב הזה? הוא לא מתאים לך בכלל. תחליף אותו. חז"ל (בבא מציעא נט)

אומרים שבענייני העולם הזה צריך לשמוע בקול האישה. לכן כנב באותו יום שם על הרכב שלט "למכירה".

בא איזה ערבי ירושלמי מבקש לעשות סיבוב עם הרכב. "תן גז, אני רוצה לבדוק את הרכב" - הוא אומר. כך עשיתי. כשעצרתיו הוא אמר לי: "אתה לא יודע לתת גז. תן לי רגע". נתתי לו. הוא נכנס לרכב, נתן גז, וברח עם הרכב. "באותו רגע הרמתי את הידיים לשמים" - מספר אותו חסיד - "אמרתי: תודה רבה רבונו של עולם! תודה רבה שגנבו לי את האוטו, ותודה רבה על האוטו שנתת לי עד עכשיו. הייתי מלא סיפוק. אחרי כשבוע מתקשרים אלי מהמטרה: "תגיע לתחנה, מצאנו את הרכב שלך". הגעתי, ולא האמנתי. הערבי לקח את הרכב האדום שלי וצבע אותו בשחור. אשתי אומרת לי: "אתה לא מוכר את האוטו הזה לאף אחד, זה בדיוק הצבע שרצית". הוא צבע לי את האוטו בשחור, ועוד החזיר אותו מלא דלק".

אמרו חכמים, שכאשר הודיעו לדוד המלך שהיו מתים בכל יום מאה אנשים בירושלים, צפה ברוח הקודש, ועמד ותיקן מאה ברכות בכל יום. ומובא במדרש, שמשעה שתיקן דוד לברך בכל יום מאה ברכות נעצרה המגפה שהיתה בירושלים. והביאו לזה רמז מהפסוק בתהילים (פרק קכ"ח): "הִיגָה כִּי כֵן יִבְרַךְ גִּבּוֹר יְיָ אֱלֹהֵינוּ" "כי כן" גימטריא מאה.

מה ענין של מאה ברכות? אלא היו אנשים מתים, "מתו" אנשים, לכן הוסיף דוד המלך מאה ברכות, הוסיף אות ק' ל"מתו" בזה נעשה "מתוק". כי על ידי שמברך מאה ברכות מכיר שהכל מאיתו יתברך, והכל נעשה מתוק.

ישראל עולה 541 בגימטריא עם האותיות "מתוק". עם ישראל רואה בכל דבר את הבורא יתברך ממילא הכל מתוק.

סיפר אחד שהוא היה בבית המדרש שהיה שם מכונה שמכניסים כסף ויוצא קפה שוקו וכו'. יום אחד הוא עובר שם והוא רואה יהודי שרואים שלא חסר לו כסף, חוצניק, שמכניס מטבעות ולא יוצא לו כלום. הוא ניגש אליו ושאל אותו אם הוא יכול לעזור לו? והוא השיב שהוא רוצה קפה הפוך אבל לא יוצא לו. אמר לו המתפלל כתוב 23 תלחץ ויצא, לחצו 23 ובאמת יצא. אמר אותו חוצניק שהוא חשב ש23 הכוונה היא 23 שקל, והוא התחיל להכניס 23 שקל. והוא לא הבין שסה"כ זה מספר שצריך ללחוץ.

אומר אותו יהודי מזה למדתי, שבורא עולם רוצה ממך רק לחיצה אחת, רק תלחץ על הכפתור המתאים אני לא צריך שתשקיע הרבה כסף, שתעבוד הרבה, אל תשקיע פי עשרים ושלושה, די בלחיצה אחת אבל בלב "רחמנא ליבא בעי" ותקבל.

רבי משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, בספר קל"ח פתחי חכמה (ע' בפתח ב ובפתח ל) כותב: "ויקרא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד" (בראשית א, ה), הקב"ה ברא את העולם שלפני האור של הבוקר, לפני הזריחה הגדולה - יש חושך, לילה. היום מתחיל רק כשיש חושך לפניו. כי כך גזרה חוכמתו העליונה של הבורא יתברך, שלפני שיקבל האדם את האור הגדול - יש לו לעמוד בחושך, לראות אם גם כשהכל חשוך בעיניו של האדם הוא משבח ומודה לה' יתברך או ח"ו מפקפק אחריו.

לפני שבורא עולם נותן לך משהו טוב, הוא נותן לך משהו קצת פחות טוב, הוא נותן לך מבחן לראות אם מגיע לך טוב. קודם האור יבוא החושך. וכתוב: "ויקחו אֱלֹדֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כְּתִית לְמָאוֹר, לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד" פירוש, שיאמין באמונה שלימה שכל הכתיבה הוא למאור, כי אין אור בא אלא מתוך חושך, ורק על ידי החושך זוכים לאור גדול, לגאולה האמיתית.

קו השיעורים להתענג בתענוגים

0772618021

לשיעורים על פרשת תרומה שלוחה: 127

שמעו ותחי נפשכם